

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ГРАД СМЕДЕРЕВО ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

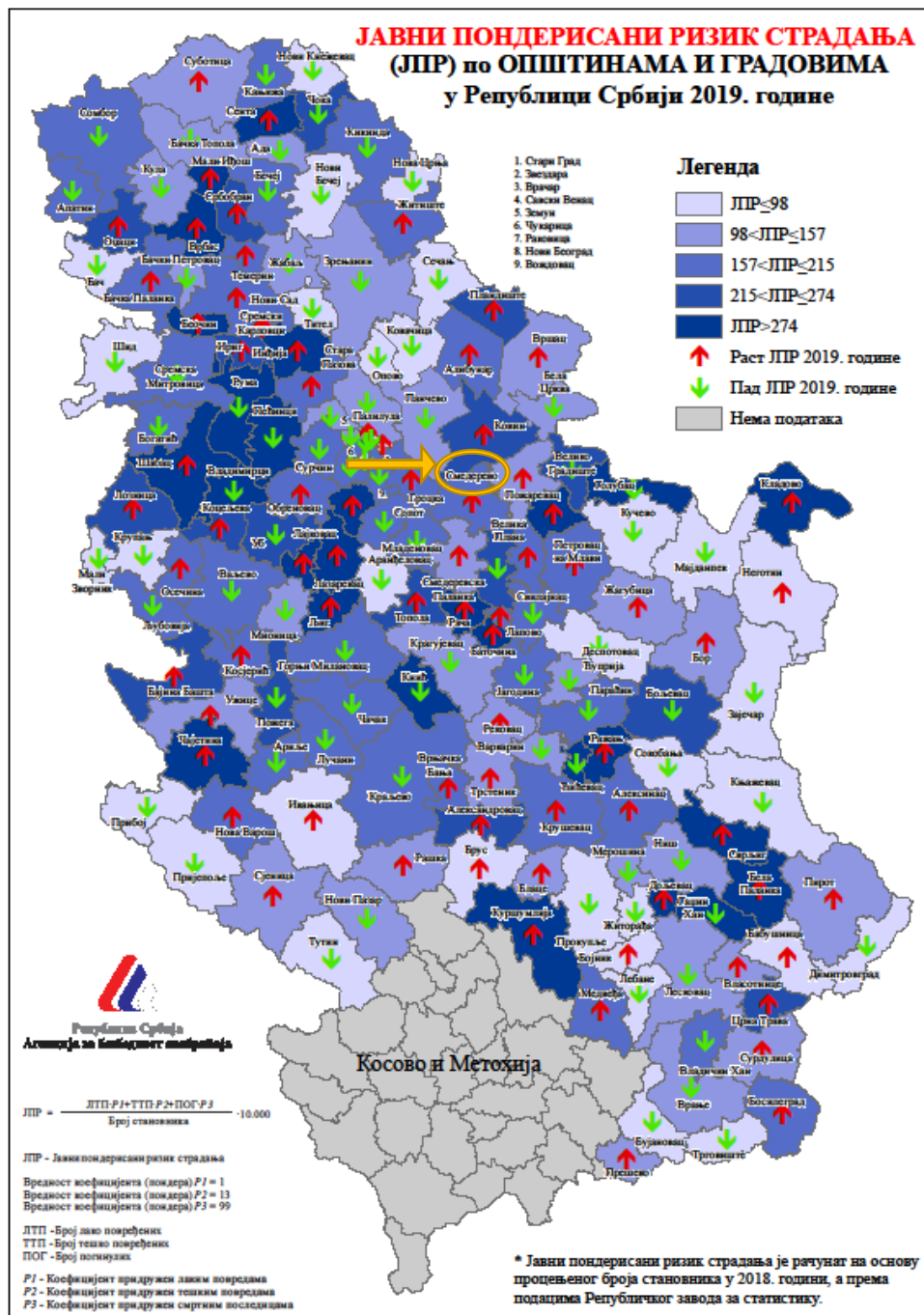
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији града Смедерева. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији града Смедерева. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја на територији града Смедерева.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији града Смедерева, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

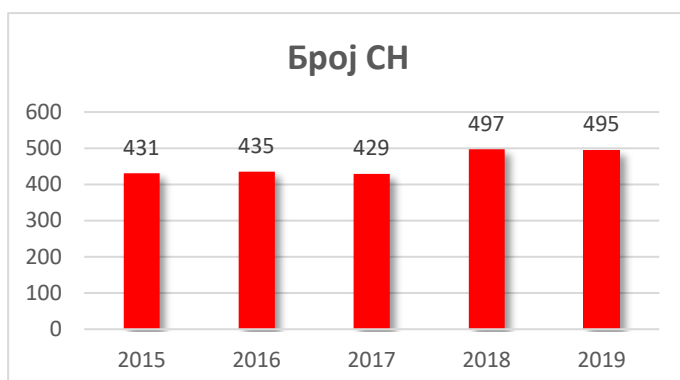
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

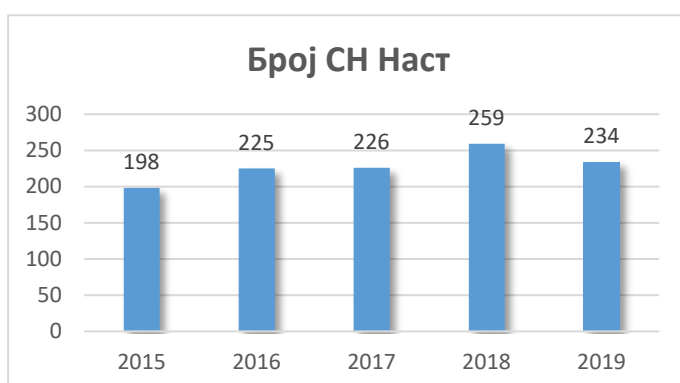

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за град Смедерево припада класи **средње вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

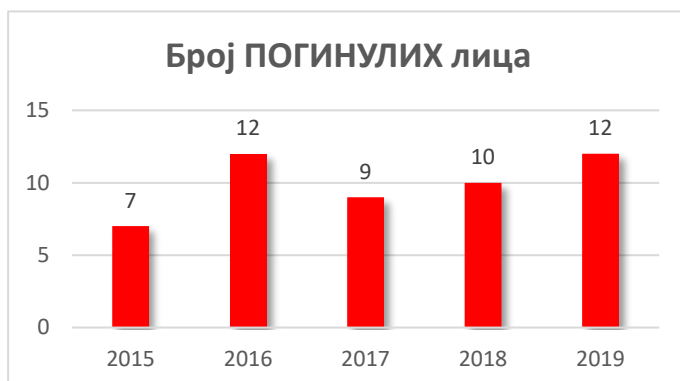
2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **2287.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **1142.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **50.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **1769.**

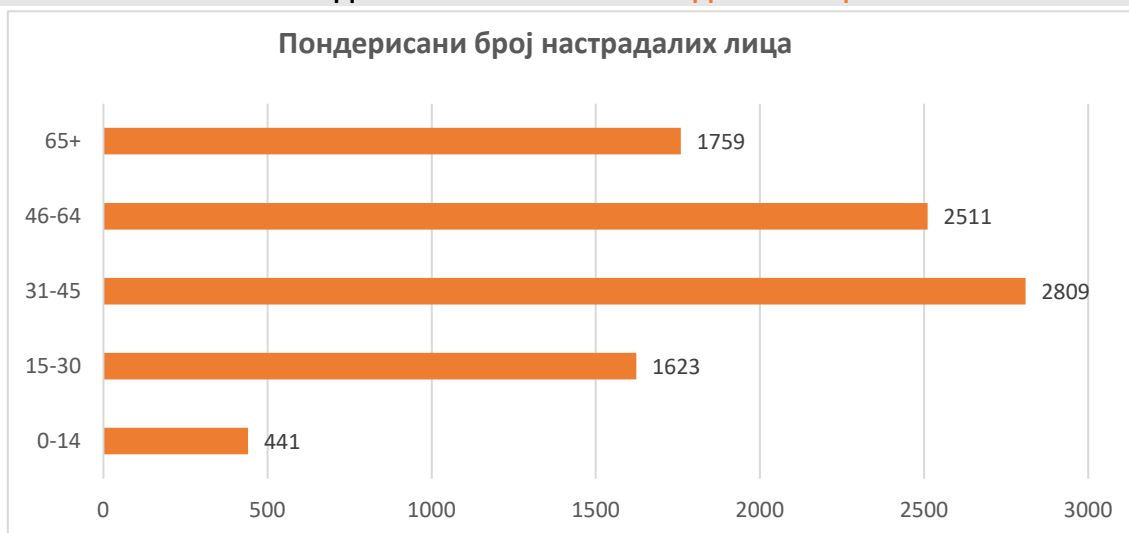
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

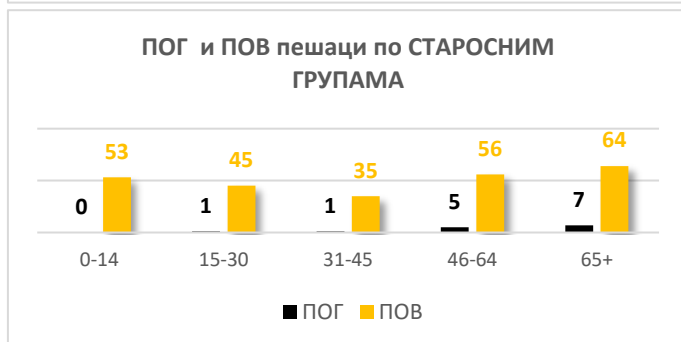
Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

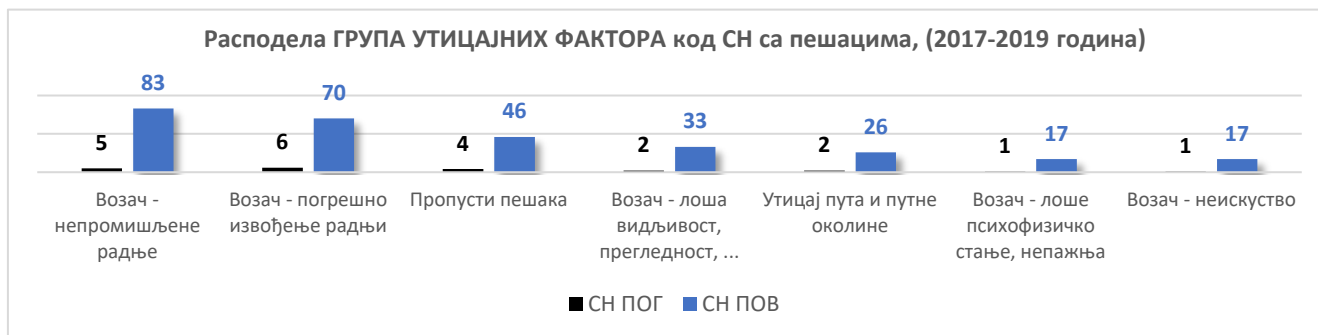
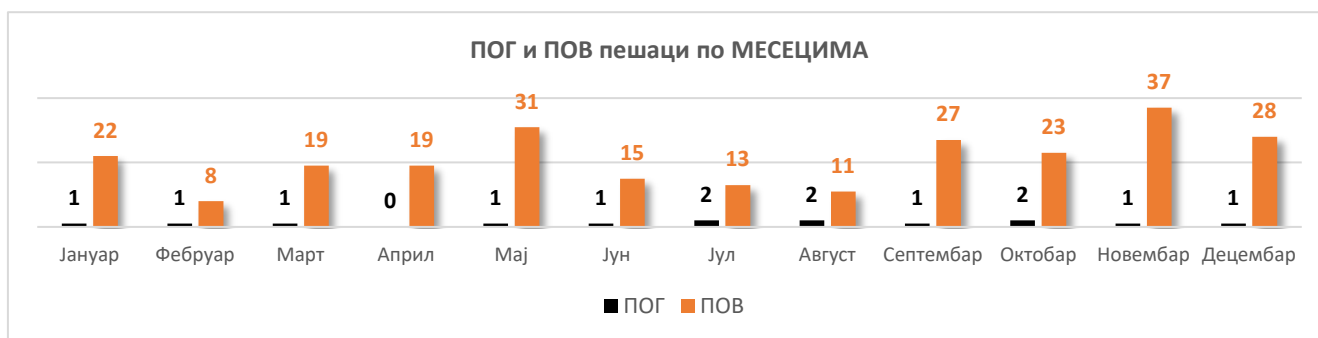

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 31-45 година**.

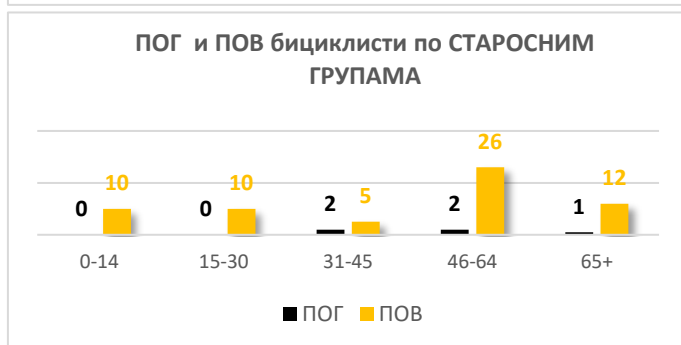
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

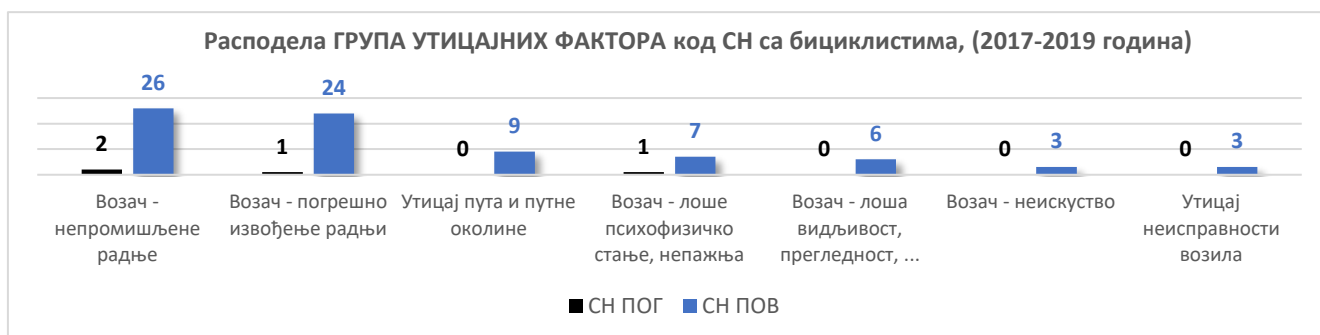
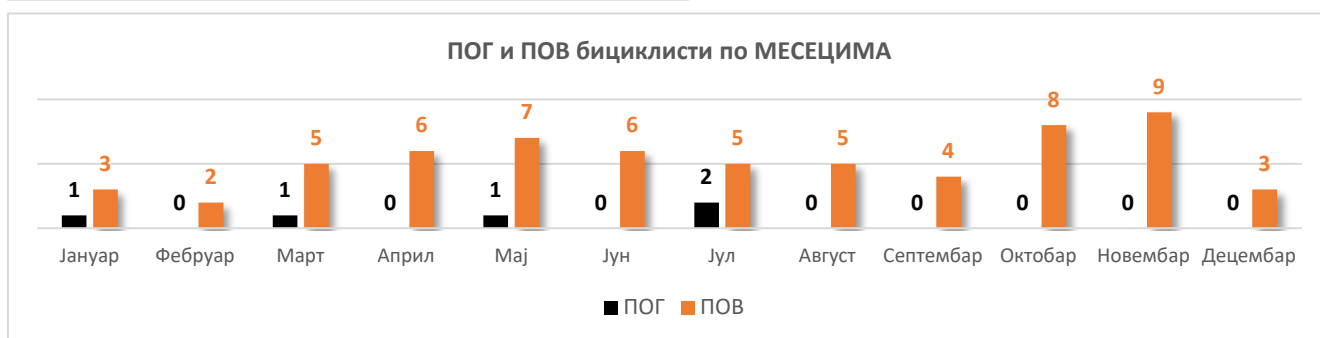
- Број погинулих пешака је 14, што чини 28% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 253, што чини 14% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости 65+ година.
- Пешаци највише страдају у новембру.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.

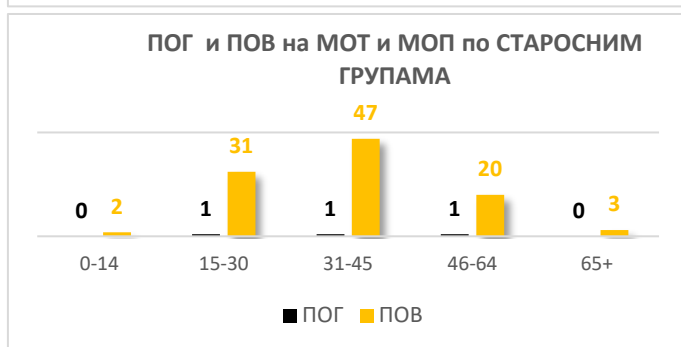
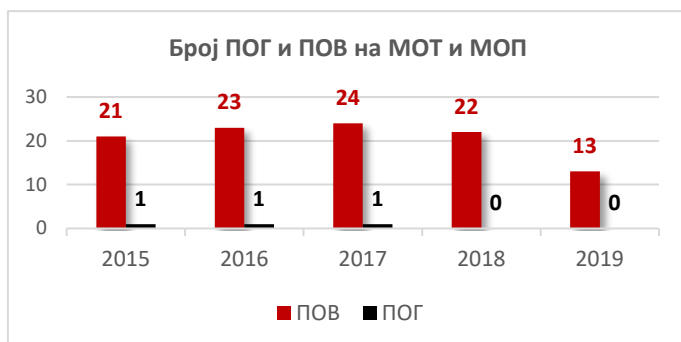
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

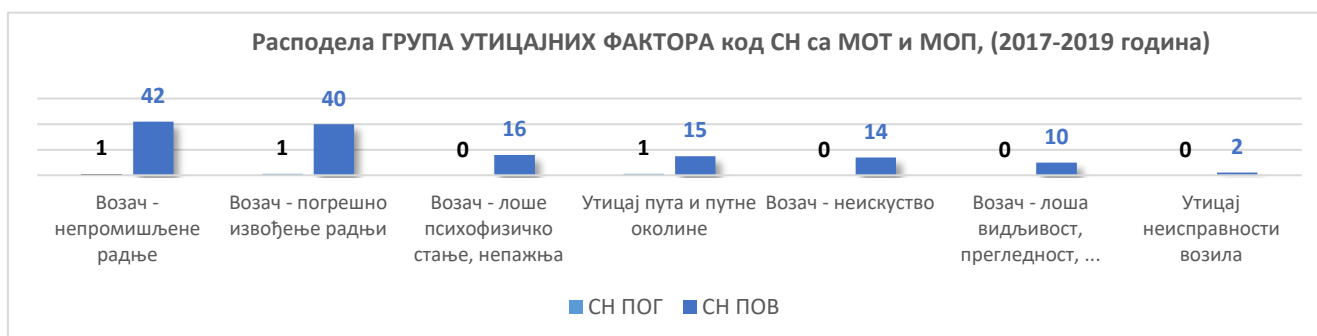
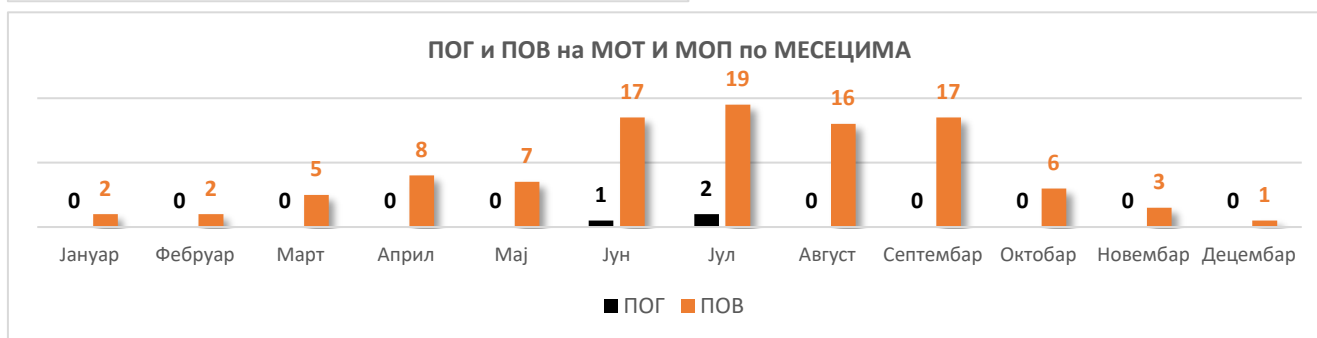
- Број погинулих бициклиста је 5, што чини 10% погинулих лица у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 63, што чини 4% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **46-64 године**.
- Бициклисти највише страдају у **новембру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - непромишљене радње**.

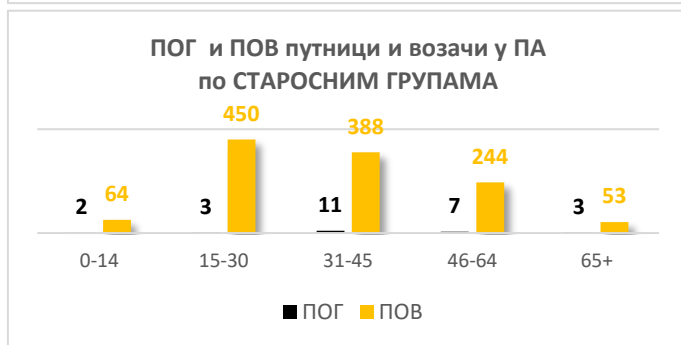
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

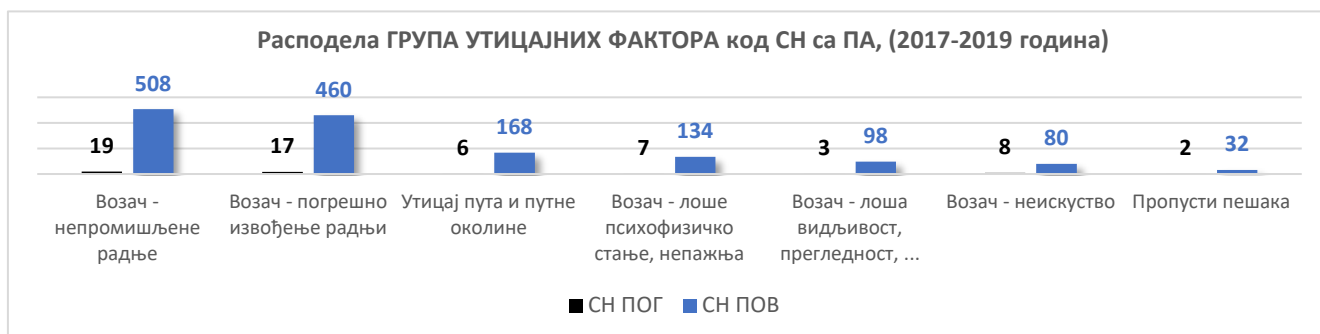
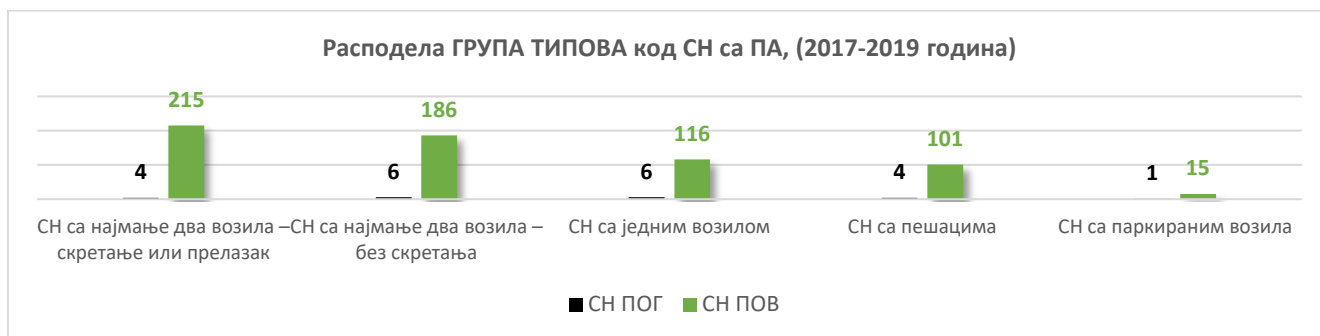
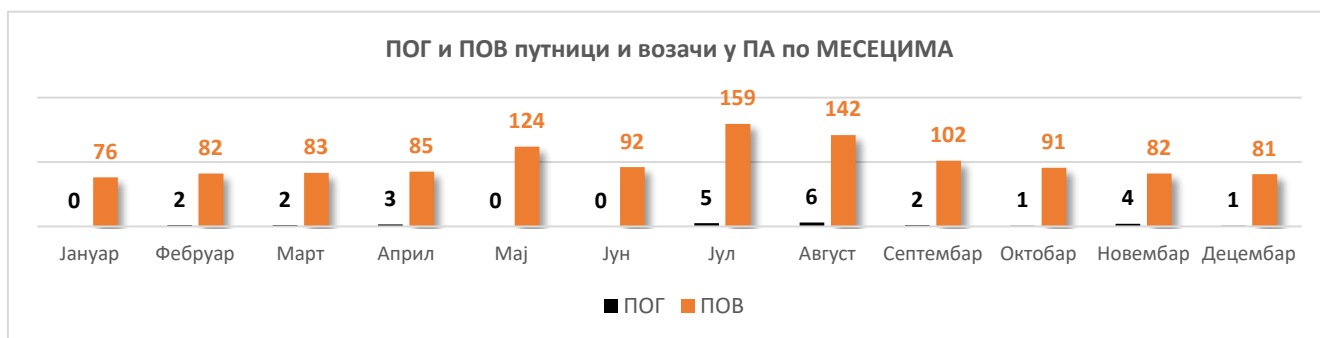
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је **3**, што чини **6%** погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је **103**, што чини **6%** повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **31-45 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **јулу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**.

7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

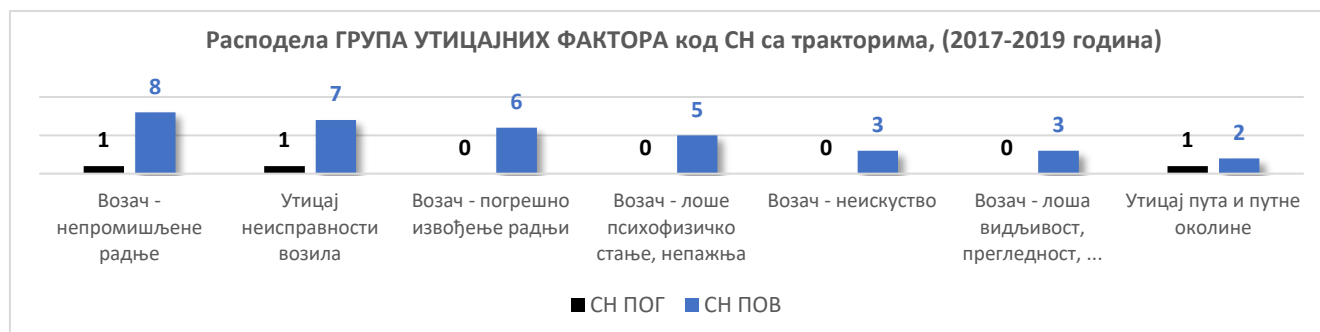
- Број погинулих возача и путника у ПА је 26, што чини 52% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 1199, што чини 68% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је Возач - непромишљене радње.

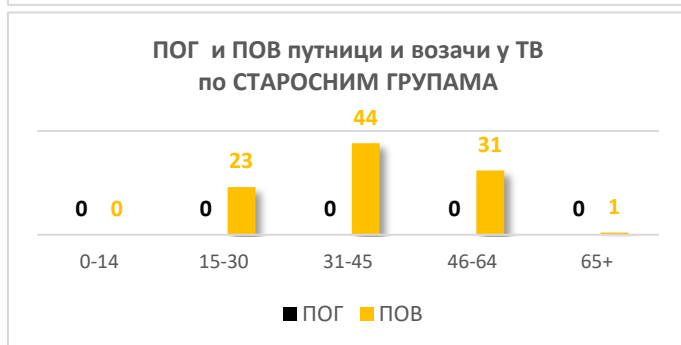
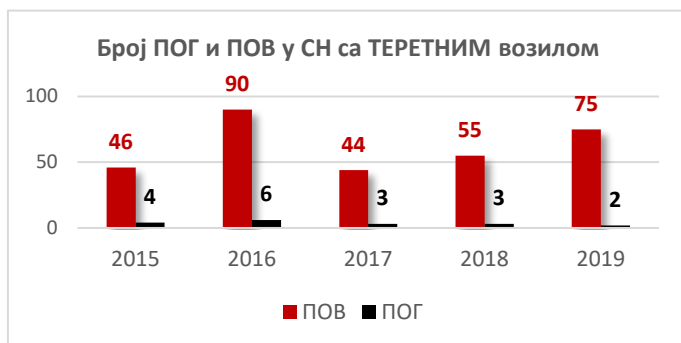
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

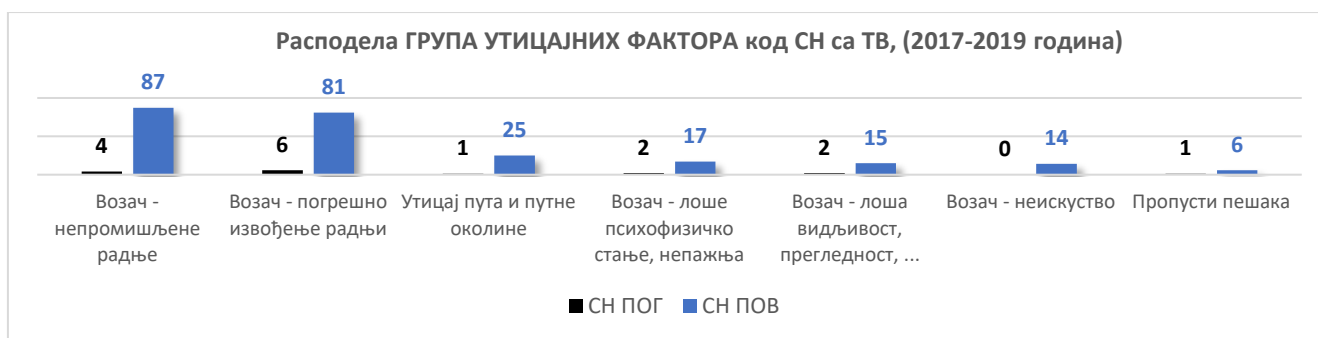
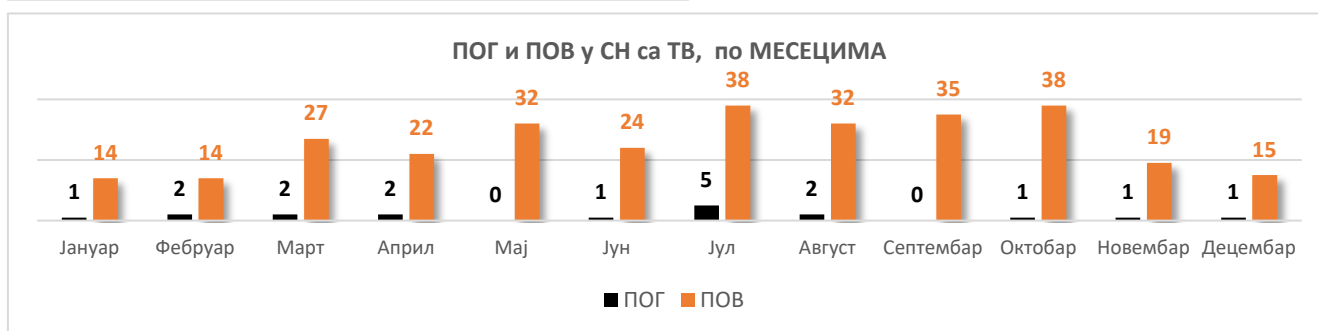
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 4, што чини 8% погинулих лица у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 2% повређених лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости 65+ година.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у септембру.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је Возач - непромишљене радње.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

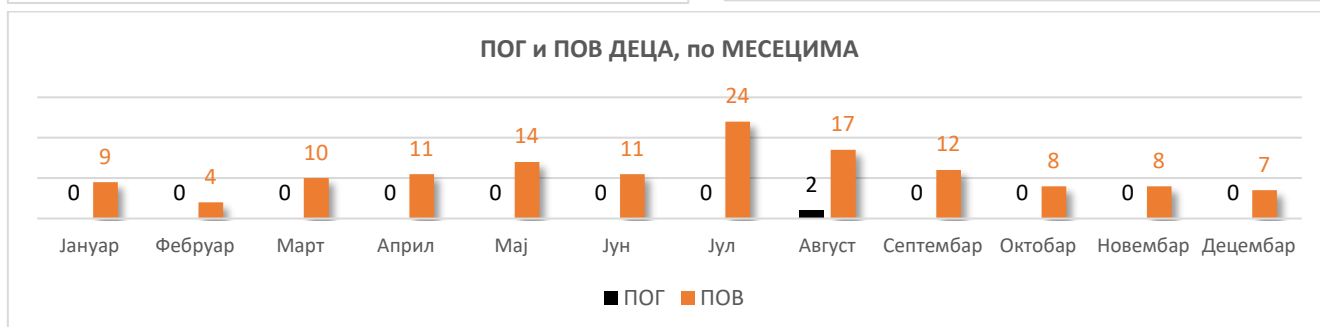
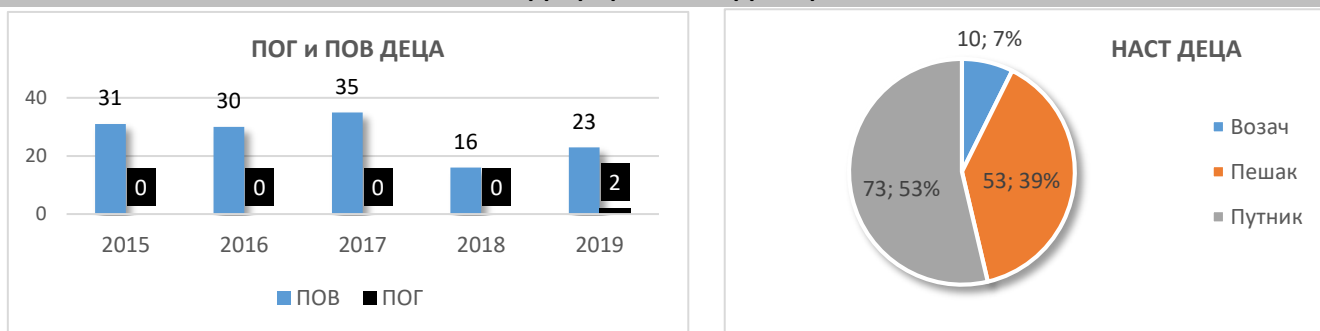

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 18, што чини 36% погинулих лица у СН (у Србији чине 28% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 18% повређених лица у СН (у Србији чине 18% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 31-45 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње.

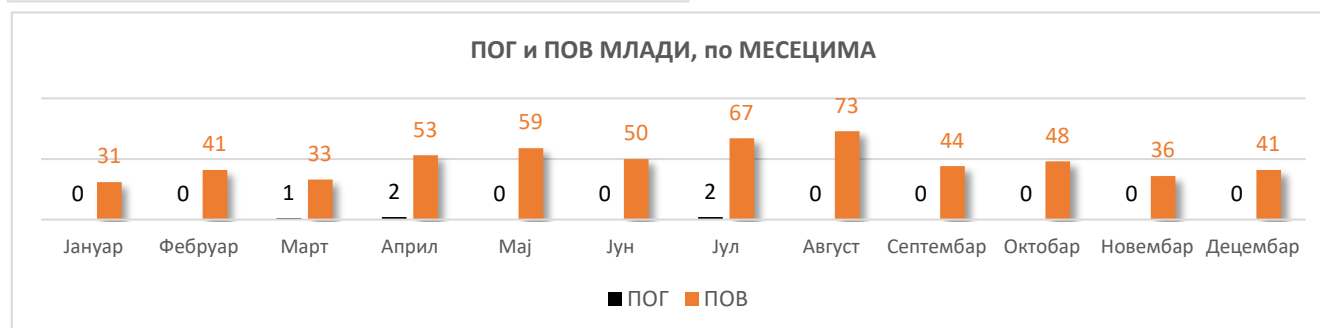
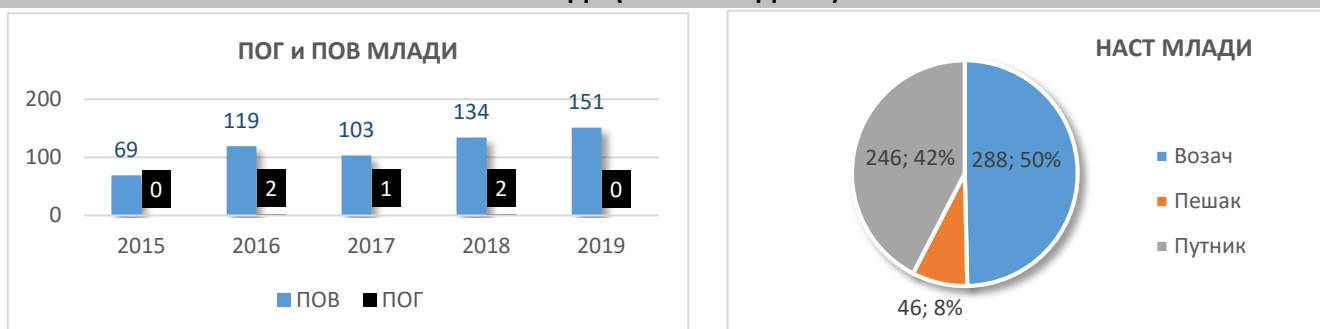
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

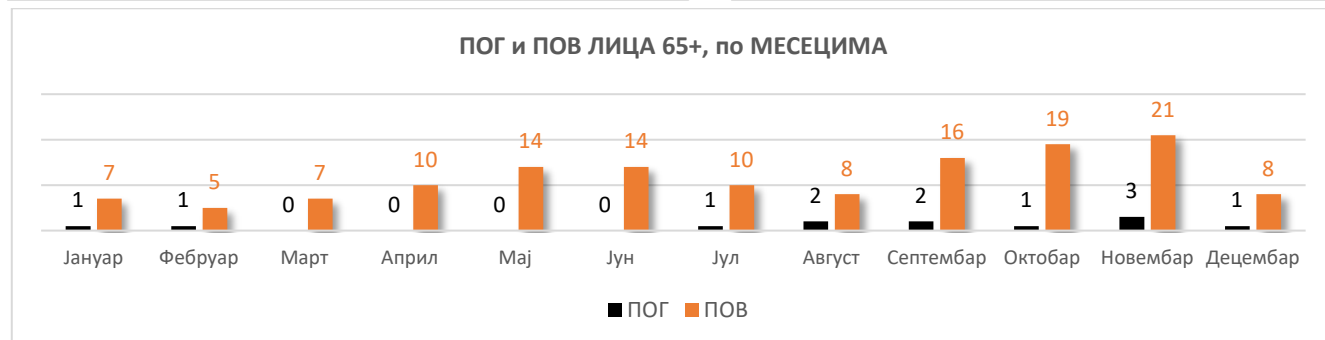
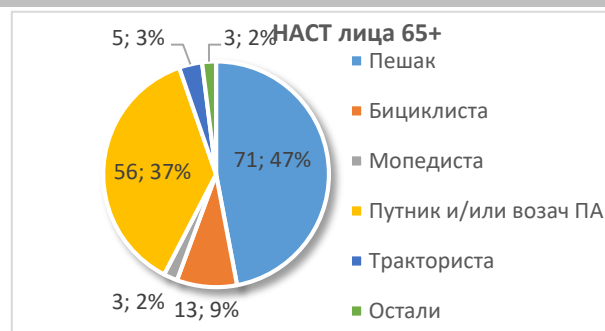
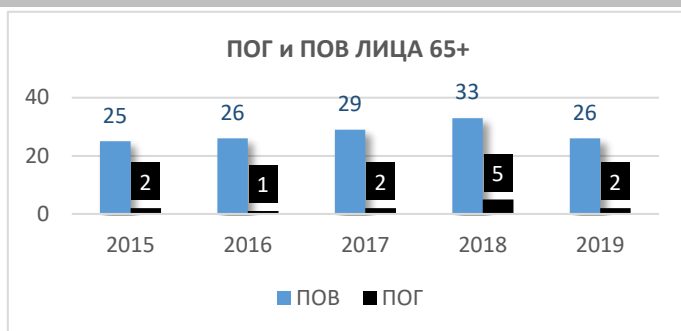
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је **135**, док је **двоје детета погинуло**.
- Деца путници чине 53%, деца пешаци 39%, а деца возачи 7% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у **јулу**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупно је **погинуло 5 младих лица**, што чини **10%** укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број **повређених младих: 576**, што чини **33%** укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (50%).
- Млади највише страдају у **августу**.

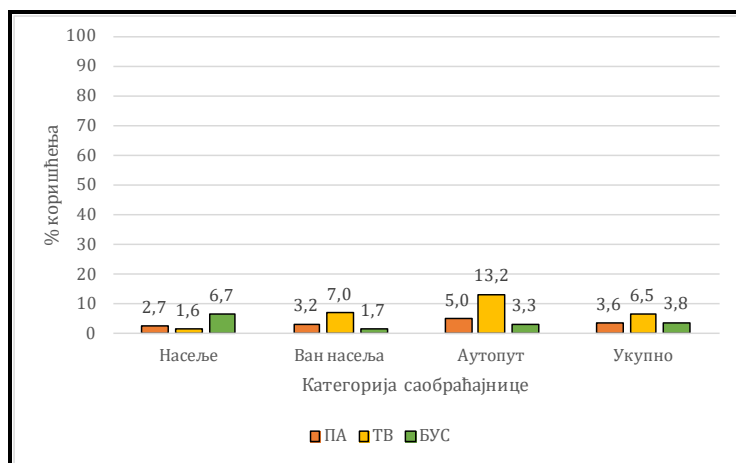
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

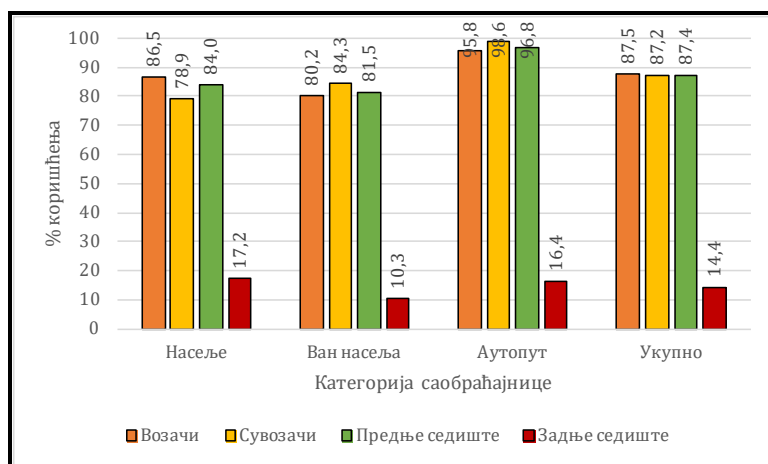
- Укупно је **погинуло 12 старијих лица**, што чини **24%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број **повређених старијих лица: 139**, што чини **8%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака (47%)**.
- Старији највише страдају у **новембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ГРАД СМЕДЕРЕВО

Истраживањем индикатора безбедности саобраћаја у граду Смедереву, уочено је коришћење мобилних телефона код свих категорија учесника у саобраћају. Просечно, највећа стопа коришћења мобилних телефона уочава се код возача тешких теретних возила (6,5%) и аутобуса (3,8%). Возачи теретних возила најчешће користе мобилне телефоне током вожње на аутопуту (13,2%), а возачи аутобуса у насељу (6,7%). Возачи путничких аутомобила најчешће користе мобилни телефон на аутопуту (5,0%), а у просеку 3,6%. Дијаграм бр. 11.1.

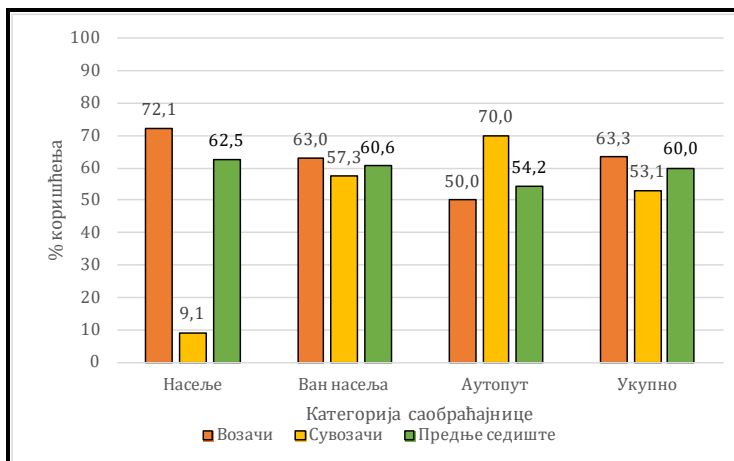

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у граду Смедереву

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у граду Смедереву

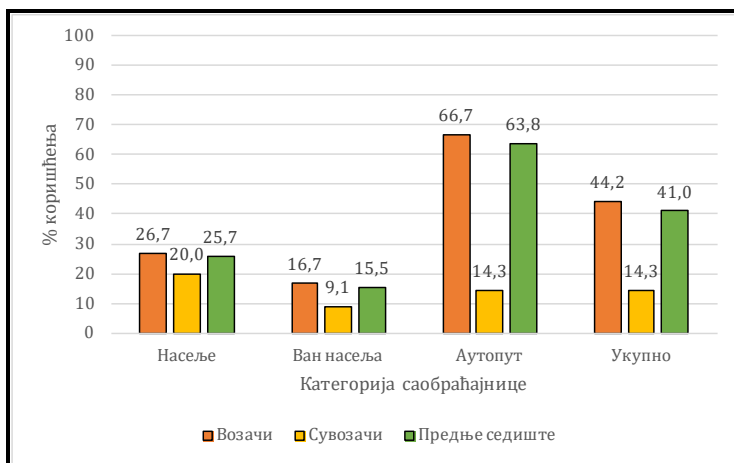
Коришћење сигурносног појаса у граду Смедереву слично је код возача и сувозача. Код возача, ове вредности се крећу од 80,2% ван насеља до 95,8% на аутопуту. Слично је и код сувозача, употребе сигурносног појаса крећу се од 78,9% у насељу до 98,6% на аутопуту. Генерално, забележена је мања употреба сигурносног појаса на задњем седишту и износи 14,4%. Нешто већи ниво употребе сигурносног појаса на задњем седишту уочен је у насељу (17,2%) и на аутопуту (16,4%), у односу на ван насеља (10,3%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у граду Смедерево

Употреба сигурносног појаса у теретним возилима у граду Смедерево износи 63,3% код возача и 53,1% код сувозача. Највећи проценат употребе сигурносног појаса код возача теретних возила забележен је у насељу (72,1%), а код сувозача на аутопуту (70,0%). Са друге стране, најмањи ниво употребе сигурносног појаса уочен је код возача теретних возила на аутопуту (50,0%), а код сувозача у насељу (9,1%), Дијаграм бр. 11.3.

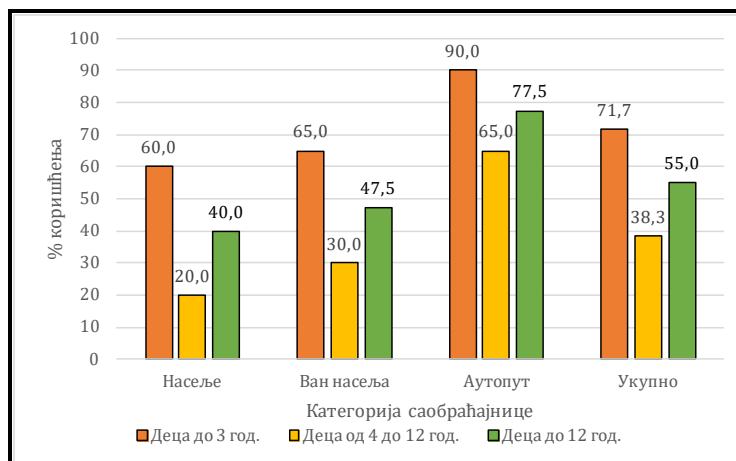
Употреба сигурносног појаса у аутобусима у граду Смедерево значајно се разликује код возача и сувозача. Код возача аутобуса овај проценат се креће од 16,7% ван насеља до 66,7% на аутопуту, а просечно износи 44,2%. Са друге стране, код сувозача аутобуса просечна употреба сигурносног појаса износи 14,3%, и креће се од 9,1% ван насеља до 20,0% у насељу, Дијаграм бр. 11.4

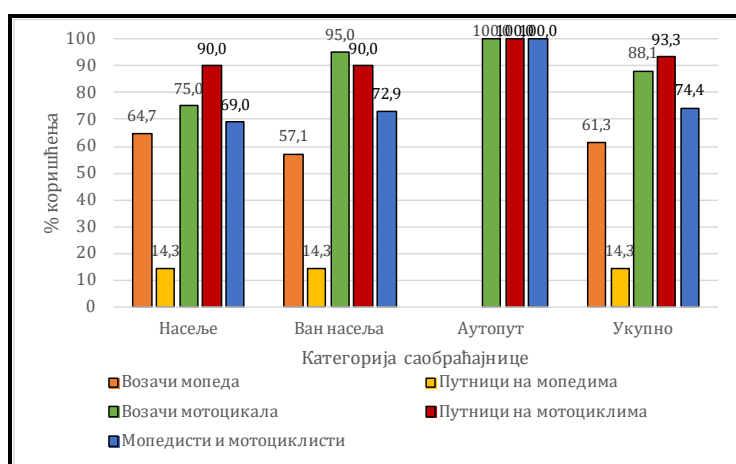
Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у граду Смедерево

Употреба заштитних система за децу у граду Смедерево износи 55,0%. Код деце до 3 године, употреба заштитних система за децу износи 71,7%, а код старије деце од 4 до 12 година 38,3%. Употреба заштитних система за децу до 3 године се креће у опсегу од 60,0% у насељу и ван насеља до 90,0% на аутопуту. Са друге стране, употреба заштитних система за децу од 4 до 12 година је 20,0% у насељу, 30,0% ван насеља и 65,0% на аутопуту, Дијаграм бр. 11.5.

Употреба заштитних кацига у граду Смедерево код свих двоточкаша износи 74,4%. Генерално, највећа употреба заштитних кацига забележена је код возача мотоцикала (93,3%), а најмања код путника на мопедима (14,3%). У насељу, употреба кацига код двоточкаша износи 69,0%. Са друге стране, сви возачи и путници на мотоциклима су користили заштитне кациге на аутопуту. Треба нагласити и употребу заштитних кацига у насељу код путника на мопедима (14,3%) и ван насеља (14,3%), Дијаграм бр. 11.6.

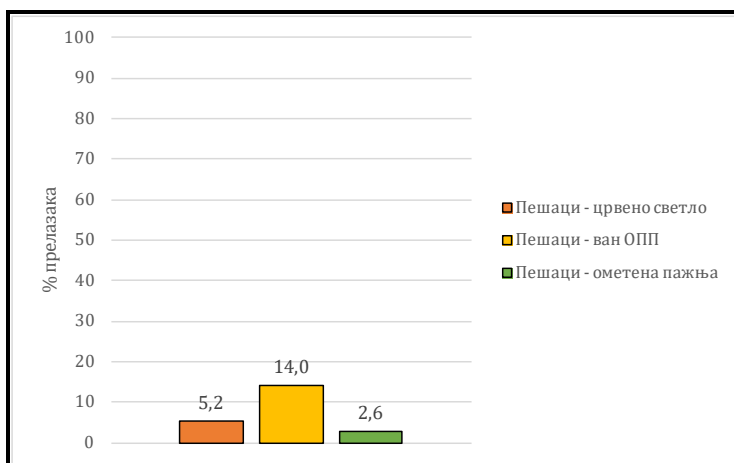

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у граду Смедерево

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у граду Смедерево

Истраживања понашања пешака на подручју града Смедерево показала су да 5,2% пешака прелази улицу када им је прелазак забрањен црвеним светлом. Нешто већи проценат пешака у посматраној граду прелази улицу ван обележеног пешачког прелаза, њих 14,0%. Такође, 2,6% пешака имало је ометену пажњу приликом преласка улице услед коришћења телекомуникационих уређаја, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у граду Смедерево

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама и општинама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatora>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја града Смедерева у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	10	49	0	1
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	12	39	2	1
ЦИЉ	2020. год.	max 5	max 24	0	max 0

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији града Смедерева, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се **укупно 2287 саобраћајних незгода**, од којих је **1142 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 50 лица**, док је теже и лакше **повређено 1769 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинуло је 14 пешака**, што чини **28%** од укупног броја погинулих лица у СН.
- **Погинуло је 5 бициклиста**, што чини **10%** укупног броја погинулих лица у СН.
- **Погинуло је 3 возача и путника на мотоциклима и мопедима**, што чини **6%** од укупног броја погинулих лица у СН.
- **Погинуло је 26 возача и путника у ПА**, што чини **52%** од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, погинуло је **4 лица**, што чини **8%** од укупног броја погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинуло је **18 лица**, што чини **36%** од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду **повређено је 135-оро деце**, док је **2 деце погинуло** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **путника (53%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 5 младих. Млади чине 10%** од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (50%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 12 лица старости 65 и више година**, што чини **24%** од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака (47%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са најмање два возила – скретање или прелазак“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **јулу**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**